

Jaarverslaggeving 2018 -geconsolideerd

**Stichting Jeugdbescherming
west Beleid & Bedrijfsvoering**

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1 Geconsolideerde jaarrekening 2018

1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2018	2
1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2018	3
1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2018	4
1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	5
1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2018	12
1.6	Geconsolideerd mutatieoverzicht materiële vaste activa	19
1.7	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2018	21
1.8	WNT verantwoording	25
1.9	Vaststelling en goedkeuring	27

2 Overige gegevens

2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	30
2.2	Nevenvestigingen	30
2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	31

1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	1.782.840	1.186.143
Materiële vaste activa	2	1.154.998	1.435.854
Totaal vaste activa		<u>2.937.838</u>	<u>2.621.997</u>
Vlottende activa			
Debiteuren en overige vorderingen	3	4.883.419	5.944.662
Liquide middelen	4	2.616.978	2.607.467
Totaal vlottende activa		<u>7.500.397</u>	<u>8.552.129</u>
Totaal activa		<u><u>10.438.235</u></u>	<u><u>11.174.126</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Bestemmingsreserves	5	134.013	379.894
Bestemmingsfondsen	5	68.372	77.789
Algemene en overige reserves	5	600.399	1.053.594
Totaal eigen vermogen		<u>802.784</u>	<u>1.511.277</u>
Voorzieningen	6	1.812.472	2.813.839
Langlopende schulden (langer dan 1 jaar)	7	707.069	617.990
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	8	7.115.910	6.231.020
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>7.115.910</u>	<u>6.231.020</u>
Totaal passiva		<u><u>10.438.235</u></u>	<u><u>11.174.126</u></u>

1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

	Ref.	2018 €	2017 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	11	38.313.648	42.229.982
Subsidies	12	1.418.179	104.975
Overige bedrijfsopbrengsten	13	1.192.722	1.237.133
Som der bedrijfsopbrengsten		40.924.549	43.572.090
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	14	33.420.045	36.735.211
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	15	848.951	914.802
Overige bedrijfskosten	16	7.364.047	7.067.937
Som der bedrijfslasten		41.633.043	44.717.950
BEDRIJFSRESULTAAT		-708.494	-1.145.860
Financiële baten en lasten		0	0
RESULTAAT BOEKJAAR		-708.494	-1.145.860
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2018 €	2017 €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserves		-245.882	-572.906
Bestemmingsfondsen		-9.417	-9.535
Algemene / overige reserves		-453.195	-563.419
		-708.494	-1.145.860

1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	Ref.	2018	2017
		€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		-708.494	-1.145.860
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	14	848.951	914.802
- mutaties voorzieningen	7	-1.001.367	-898.462
		-152.416	16.340
Veranderingen in werkkapitaal:			
- vorderingen	4	1.061.243	1.620.473
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	9	884.890	444.500
		1.946.134	2.064.973
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.085.224	935.453
Ontvangen interest		0	0
Betaalde interest		0	0
Ontvangen dividenden		0	0
		0	0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		1.085.224	935.453
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	2	-290.819	-230.343
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	19.108	6.595
Investerings immateriële vaste activa	1	-893.082	-471.526
Desinvesteringen immateriële vaste activa	1	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.164.793	-695.274
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Mutatie gelden voogdijpupillen	8	89.080	15.659
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		89.080	15.659
Mutatie geldmiddelen		9.511	255.838
Stand geldmiddelen per 1 januari	9	2.607.467	2.351.629
Stand geldmiddelen per 31 december	9	2.616.978	2.607.467
Mutatie geldmiddelen		9.511	255.838

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens

Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering is statutair (en feitelijk) gevestigd te Den Haag, op het adres Neherkade 354, 2521 VX en is geregistreerd onder KvK-nummer 41158974.

De belangrijkste activiteiten zijn het voeren van beheer en/of management over de hierna te noemen gecertificeerde instellingen als bedoeld in de Jeugdwet, waaronder begrepen: financiën, registratie, automatisering, salarisadministratie, personeel en organisatie, opleiding, onderzoek, werkontwikkeling en facilitair bedrijf, als het houden van toezicht op gecertificeerde instellingen als bedoeld in de Jeugdwet, te weten:

- Stichting Jeugdbescherming west Haaglanden, gevestigd te Den Haag
- Stichting Jeugdbescherming west Zuid-Holland, gevestigd te Den Haag

Groepsverhoudingen

Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering maakt onderdeel uit van de Jeugdbescherming west-groep. Binnen deze groep heeft stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering de positie van groepshoofd. De groep bestaat verder uit de volgende rechtspersonen.

- Stichting Jeugdbescherming west Haaglanden
- Stichting Jeugdbescherming west Zuid-Holland

Over deze groepsmaatschappijen wordt volledige centrale zeggenschap uitgeoefend.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 BW2, met uitzondering van afdeling 1, 11 en 12 en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 655 Zorginstellingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. De jaarrekening is opgesteld in euro. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Bij de waardering van activa en passiva van Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering is uitgegaan van de veronderstelling dat de activiteiten duurzaam worden gecontinueerd in 2019 en de jaren erna. Voor het jaar 2019 lopen de contracten met al onze inkoopregio's in Zuid-Holland en Haaglanden door of zijn verlengd.

De Raad van Bestuur heeft er alle vertrouwen in dat gezien de huidige positie in de markt ook vanaf 1 januari 2020 gunning verkregen wordt voor alle inkoopregio's in Zuid-Holland en de regio Haaglanden. De gesprekken hieromtrent zijn inmiddels opgestart dan wel worden op korte termijn aangevangen.

De inkoopregio's zijn zich er ook van bewust, dat een financieel gezonde GI essentieel is. Het landelijk uitgevoerde kostprijsonderzoek dat in juni 2018 werd uitgebracht heeft geleid tot tariefsverhogingen in 2019 in alle inkoopregio's. Wel constateert de Raad van Bestuur dat de nog niet in alle inkoopregio's de tarieven volledig kostendekkend zijn en ook dat nog niet in alle inkoopregio's de gewenste risico-opslag van 2% in de tarieven 2019 is verwerkt waarmee vermogensopbouw tot de mogelijkheden zou behoren.

Ook zijn er in 2018 en 2019 qua liquiditeit sluitende afspraken gemaakt met de inkoopregio's over werkkapitaalfinanciering waardoor de liquiditeit ook voor 2019 is geborgd. Wel kregen we in 2018 te maken met een declaratiesysteem en berichtenverkeer via het landelijk systeem Vecozo waardoor achterstanden in het declareren zijn ontstaan en diensgevolge ook de liquiditeit onder druk is komen te staan. Deze achterstanden duren nog voort in 2019, maar de Raad van Bestuur spreekt op basis van de huidige voortgang de verwachting uit dat de achterstanden in het declareren in de zomer van 2019 zullen zijn ingelopen. Om dit te overbruggen is een aanvullende tijdelijke bevoorschottingsafpraak gemaakt.

Waar nodig wordt binnen het concern tussen de stichtingen onderling liquiditeitssteun verleend, vereffening hiervan vindt tijdig en periodiek plaats, waarbij het uitgangspunt zo kort mogelijk is (zie ook de treasury-functie binnen het concern).

De Raad van Bestuur is van mening dat met de huidige verbeterde tarieven ten opzichte van 2018, de omvang van de werkkapitaalfinanciering en de positieve ontwikkeling in het zichtbaar wegwerken van de achterstanden in het declaratieproces de continuïteit in de bedrijfsvoering geborgd is. De exploitatie- en liquiditeitsbegroting 2019 die in december 2018 zijn goedgekeurd bevestigen dit beeld. Om daarentegen op langere termijn de kwaliteit te handhaven, de noodzakelijke innovaties die gevraagd worden vanuit externe en interne ontwikkelingen te realiseren en de werkdruk van onze professionals ook blijvend op een acceptabel niveau te krijgen, zullen voor een aantal regio's de tarieven nog verder moeten stijgen naar het niveau van de berekende kostprijs van Berenschot aangevuld met een risico-opslag van 2%.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van eventueel wijziging door de wetswijziging in de Regeling Jeugdwet, waardoor vanaf het boekjaar 2018 RJ 655 van toepassing is in plaats van RJ 640. Dit betreffen voornamelijk wijzigingen in de presentatie. Verder zijn de cijfers van 2017 waar nodig, geherubriceerd om de vergelijking met 2018 mogelijk te maken.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

De geconsolideerde jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering als de geconsolideerde maatschappijen van de zorginstelling. De geconsolideerde rechtspersonen zijn:

- stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering
- stichting Jeugdbescherming west Haaglanden
- stichting Jeugdbescherming west Zuid-Holland

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering.

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Activa waarvan het waarschijnlijk is dat de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, worden afgewaardeerd tot het niveau van de hoogste van de indirecte en directe realiseerbare waarde.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten gewaardeerd op de manier zoals beschreven in de grondslagen voor de desbetreffende financiële instrumenten.

Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering heeft in het verleden nog geen gebruik gemaakt van financiële derivaten en is dit ook niet voornemens te gaan doen.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. De afschrijvingspercentages zijn toegelicht in de toelichting op de balans.

Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afgeschreven op basis van de geschatte levensduur. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven.

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting.

In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Investeringsubsidies

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen

Groot onderhoud

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. Indien geen sprake is van (substantiële) agio/disagio of transactiekosten dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. Indien het verschil tussen de nominale en contante waarde van de verplichtingen materieel is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde.

In de toelichting op de balans is een nadere uiteenzetting van de grondslagen per voorziening uitgewerkt.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (substantiële) agio/disagio of transactiekosten dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Het mogelijke kortlopende deel voor het komend jaar van de langlopende schulden is toegelicht in de paragraaf 1.5 Toelichting op de balans.

1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Baten en lasten worden verwerkt in het jaar waarop zij betrekking hebben. Daarbij wordt voorzichtigheid betracht overeenkomstig de grondslagen die gelden voor het opnemen van activa en passiva (zoals eerder vermeld).

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	31-dec-18	31-dec-17
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Software	1.782.840	1.186.143
Totaal immateriële vaste activa	<u>1.782.840</u>	<u>1.186.143</u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2018	2017
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.186.143	1.014.199
Bij: investeringen	893.081	471.526
Af: afschrijvingen	-296.384	-299.582
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>1.782.840</u>	<u>1.186.143</u>

Toelichting:

De investeringen zien toe op de aanpassing van bestaande software alsmede de ontwikkeling van het nieuwe elektronisch cliënten dossier WIJZ (Web Informatie Jeugd Zorg) dat in 2019 zal worden geïmplementeerd. WIJZ is een webapplicatie service en een gezamenlijk project van Jeugdzorg Nederland en deelnemende jeugdzorginstellingen. De activering betreft het aandeel van Jeugdbescherming west in de kosten van de ontwikkeling hiervan. Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering heeft de beschikking over deze software die in 2019 in gebruik zal worden genomen en vanaf dat moment in 5 jaar zal worden afgeschreven.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.6a.

2. Materiële vaste activa

	31-dec-18	31-dec-17
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Verbouwingen en installaties	967.244	1.184.131
Inventarissen	106.720	39.586
Computerapparatuur	81.034	212.137
Totaal materiële vaste activa	<u>1.154.998</u>	<u>1.435.854</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2018	2017
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.435.854	1.827.326
Bij: investeringen	290.819	230.343
Af: afschrijvingen	-552.567	-615.220
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	-19.108	-6.595
Boekwaarde per 31 december	<u>1.154.998</u>	<u>1.435.854</u>

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.6b.

3. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Vorderingen op debiteuren	2.015.148	948.621
Nog te factureren omzet pxq	1.956.451	4.759.334
Overige vorderingen:		
Vorderingen op personeel	5.871	626
Overige vorderingen	11.511	4.920
Vooruitbetaalde kosten	300.322	202.296
Nog te ontvangen bedragen	550.929	0
Waarborgsommen	43.187	28.865
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>4.883.419</u>	<u>5.944.662</u>
Specificatie nog te factureren omzet:		
Nog te factureren omzet	8.741.498	600.216
Af: ontvangen voorschotten	-6.785.047	4.159.118
	<u>1.956.451</u>	<u>4.759.334</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 146.030 (2017: € 82.900).

De Jeugdbescherming west groep gebruikt sinds april 2018 voor de administratie en facturatie het systeem Vecozo. Als gevolg hiervan wordt er in tegenstelling tot voorgaande jaren achteraf gedeclareerd. Van de jeugdzorgregio's is werkkapitaalfinanciering ontvangen in de vorm van voorschotten. Deze voorschotten zijn in de jaarrekening in mindering gebracht op de nog te factureren omzet.

4. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Bankrekeningen	2.614.675	2.605.096
Kassen	2.303	2.371
Totaal liquide middelen	<u>2.616.978</u>	<u>2.607.467</u>

Toelichting:

In de liquide middelen zijn spaargelden van voogdijpupillen tot een bedrag van EUR 970.003 begrepen, die door Jeugdbescherming worden beheerd. Deze liquide middelen staan niet vrij ter beschikking. De hiermee samenhangende schuld is opgenomen onder de langlopende schulden.

Verder zijn er bankgaranties voor huurcontracten afgegeven voor een bedrag € 312.417 en voor verzekeringen € 18.756. Ook deze gelden zijn inbegrepen in de liquide middelen en niet vrij beschikbaar. Er is geen sprake van kredietfaciliteiten.

De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

PASSIVA

5. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Bestemmingsreserves	134.013	379.894
Bestemmingsfondsen	68.372	77.789
Algemene en overige reserves	600.399	1.053.594
Totaal eigen vermogen	<u>802.784</u>	<u>1.511.277</u>

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Toelichting:

Het eigen vermogen is niet vrij uitkeerbaar en wordt beklemd door het totaal van de geactiveerde software voor in totaal € 1.782.840.

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Clïëntregistratiesysteem	100.000	0	0	100.000
FFP / GGA	279.894	-245.882	0	34.012
Totaal bestemmingsreserves	<u>379.894</u>	<u>-245.882</u>	<u>0</u>	<u>134.012</u>

Toelichting:

De bestemmingsreserve cliëntenregistratie is gevormd voor de invoeringskosten van een nieuw cliëntenregistratiesysteem. Dit systeem wordt in 2019 in gebruik genomen.

De bestemmingsreserve FFP/GGA is gevormd voor de invoering van FFP en GGA, respectievelijk Functional Family Parole en Gezinsgerichte aanpak.

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Bestemmingsfonds bijzondere uitgaven pupillen	64.657	-9.417	0	55.240
Bestemmingsfonds ten behoeve van individuele pupillen	13.132	0	0	13.132
Totaal bestemmingsfondsen	<u>77.789</u>	<u>-9.417</u>	<u>0</u>	<u>68.372</u>

Toelichting:

Het bestemmingsfonds voor bijzondere uitgaven pupillen is gevormd door algemene bijdragen van externe fondsen ten behoeve van pupillen en besteed aan vakantiecampen en bijzondere uitgaven voor pupillen die niet op een andere wijze voor financiering in aanmerking komen.

Het bestemmingsfonds ten behoeve van individuele pupillen is gevormd door specifieke giften van externe fondsen en besteed aan individuele pupillen met een specifieke behoefte. De aanwending bestaat voornamelijk uit de gemaakte kosten voor het Vlielandkamp plus het saldo ultimo boekjaar van individuele fondsen.

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
Algemene en overige reserves	1.053.594	-453.195	0	600.399
Totaal algemene en overige reserves	<u>1.053.594</u>	<u>-453.195</u>	<u>0</u>	<u>600.399</u>

Toelichting:

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het eigen vermogen en eventuele achtergestelde lening(en) die onder de langlopende schulden verwerkt zijn. Het aansprakelijk vermogen per 31 december 2018 bedraagt EUR 802.784 (2017: EUR 1.511.277).

Het weerstandvermogen bestaat uit eigen vermogen (algemene en overige reserves) verminderd met de boekwaarde van de materiële vaste activa.

	31-dec-18	31-dec-17
Eigen vermogen	600.399	1.053.594
Af: boekwaarde materiële vaste activa	1.154.998	1.435.854
Weerstandvermogen	<u>-554.599</u>	<u>-382.260</u>

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting:

Het enkelvoudig eigen vermogen en resultaat van de stichting Jeugdbescherming west Beleid & Beleidsvoering, de stichting Jeugdbescherming west Haaglanden en de stichting Jeugdbescherming west Zuid-Holland is gelijk aan het totaal geconsolideerde eigen vermogen en resultaat.

6. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-2018	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>					
- wachtgelden reorganisatie 1 mei 2016	1.312.039	0	-212.488	-292.079	807.472
- jubileumverplichtingen	579.000	25.014	-50.065	22.351	576.300
- verlieslatend contract	922.800	0	-256.565	-237.535	428.700
Totaal voorzieningen	<u>2.813.839</u>	<u>25.014</u>	<u>-519.118</u>	<u>-507.263</u>	<u>1.812.472</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2018
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	628.399
Langlopend deel van de voorzieningen (2-5 jr.)	801.774
Langlopend deel van de voorzieningen (> 5 jr.)	382.300
	<u>1.812.473</u>

Toelichting per categorie voorziening:

Voorziening wachtgelden reorganisatie 1 mei 2016

De voorziening wachtgeld is gebaseerd op de in de CAO Jeugdzorg opgenomen wachtgeldregeling I die in werking is getreden op 1 mei 2016. De wachtgeldregeling is bedoeld als vangnetregeling waarbij de werkgever en de werknemer beide de inspanningsverplichting hebben om mee te werken aan 'van werk naar werk-activiteiten' als sprake is van boventalligheid. Deze werknemers komen in aanmerking voor een maandelijkse wachtgelduitkering die de werkgever betaalt. Deze uitkering begint op de datum van het ontslag.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen die op basis van de CAO Jeugdzorg moeten worden uitgekeerd bij 12,5, 25, 30 en dienstjaren in de jeugdzorgbranche. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 0,45%.

Voorziening verlieslatend contract

Stichting Jeugdbescherming west groep heeft een langlopend huurcontract afgesloten waarbij een negatief verschil ontstaat tussen de door stichting Jeugdbescherming west groep na de balansdatum te ontvangen prestatie en de door hem na de balansdatum te verrichten contraprestatie. Voor dit negatieve verschil is een voorziening opgenomen en betreft de huurkosten van panden die geheel of gedeeltelijk leeg staan en die niet kunnen worden gedekt uit de productiebaten. Hiervoor is een voorziening gevormd voor de resterende looptijd van het contract. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde. Op dit moment is er alleen sprake van een voorziening betreffende het huurpand in Dordrecht. Bij de berekening van de voorziening is rekening gehouden met huuropbrengsten van onderhuurders.

7. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Gelden van voogdijpupillen	707.069	617.990
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>707.069</u>	<u>617.990</u>

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Toelichting:

De gelden van voogdijpupillen worden door Jeugdbescherming west beheerd en bij beëindiging van de voogdij uitgekeerd aan de pupil. Van deze middelen heeft € 125.904 betrekking op pupillen die in 2019 18 jaar worden.

8. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Crediteuren	1.189.352	1.027.029
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.889.585	1.975.851
Schulden terzake pensioenen	32.420	28.327
Nog te betalen salarissen	8.614	44.047
Afrekening 2015-2017	1.334.154	0
Overige schulden:		
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	558.511	810.815
Vakantiegeld	943.557	966.765
Vakantiedagen	1.086.700	1.112.400
Overige overlopende passiva:		
Nog te besteden subsidies	73.017	265.786
Totaal overige kortlopende schulden	7.115.910	6.231.020

Toelichting:

De kortlopende schulden zijn gestegen door de terugbetalingsverplichting aan de gemeenten in de H10 gemeenten over de jaren 2015 tot en met 2017. Terugbetaling heeft nog niet plaatsgevonden door vertraging in de afhandeling van de uitkomsten van GAD controle op de rechtmatigheid van de productieverantwoording over deze jaren. Deze controle gaf geen aanleiding tot correcties over deze jaren. Het terug te betalen bedrag betreft enkel en alleen teveel ontvangen voorschotten over deze jaren.

9. Financiële instrumenten

Algemeen

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening geen gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de stichting kunnen blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. De stichting handelt daarmee in overeenstemming met de interne procedures en gedragslijnen niet in financiële derivaten.

Kredietrisico

De vorderingen zijn voor het grootste deel geconcentreerd bij gemeenten. De kredietrisico's zijn beperkt.

Renterisico

Er is geen sprake van opgenomen leningen er is derhalve ook geen sprake van een renterisico in de marktwaaarde van de opgenomen leningen.

Reële waarde

De reële waarde van alle in de balans opgenomen verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, is gelijk aan de boekwaarde ervan.

1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

10.a. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Fiscale eenheid

Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met de volgende instellingen, stichting Jeugdbescherming west Haaglanden en stichting Jeugdbescherming west Zuid-Holland en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid. Ultimo 2018 bedragen de schulden van de fiscale eenheid € 163.720.

Huurverplichtingen

De met derden aangegane meerjarige huurverplichtingen van onroerende zaken betreffen:

<u>Onroerende zaak</u>	<u>Jaarhuursom</u> <u>2018</u>	<u>Omvang</u> <u>verplichting</u> <u>komende 5 jaar</u>	<u>Omvang</u> <u>verplichting</u> <u>resterende</u> <u>jaren</u>	<u>Einddatum</u> <u>huurcontract</u>
Neherkade 3054, Den Haag	€ 602.459	€ 1.204.918	€ -	31-12-2020
Croesinckplein 24, Zoetermeer	€ 38.958	€ 45.451	€ -	29-2-2020
Johan de Wittstraat 40b, Dordrecht	€ 548.243	€ 913.738	€ -	31-8-2020
Schuttersveld 32, Leiden	€ 168.305	€ 168.305	€ -	31-12-2019
Crabetpark 24, Gouda	€ 74.602	€ 64.602	€ -	31-12-2019
Totaal	€ 1.432.567	€ 2.397.014	€ -	

De huurverplichtingen kwalificeren op grond van de bepalingen van RJ-Richtlijn 292 Leasing als operational lease en zijn om die reden niet in de balans opgenomen. In 2019 is nog geen indexatie toegepast op de huren.

Overige verplichtingen

De overige met derden aangegane meerjarige verplichtingen van onroerende zaken betreffen:

<u>Omschrijving</u>	<u>Verplichting</u> <u>2018</u>	<u>Omvang</u> <u>verplichting</u> <u>komende 5 jaar</u>	<u>Omvang</u> <u>verplichting</u> <u>resterende</u> <u>jaren</u>	<u>Einddatum</u> <u>contract</u>
Leaseovereenkomsten wagenpark	€ 6.458	€ 8.653	€ -	3-5-2020
Leaseovereenkomst copiers - I	€ 80.144	€ 80.144	€ -	31-12-2019
Leaseovereenkomst copiers - II	€ 66.234	€ 82.793	€ -	1-4-2020
Totaal	€ 152.836	€ 171.590	€ -	

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker. Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering heeft op basis van een risicoanalyse een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de hieruit voortvloeiende risico's en verplichtingen. Daarbij is rekening gehouden met uitkomsten van interne en externe controles.

Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering verwacht uit hoofde van genoemde nacontroles geen noemenswaardige correcties op de gedeclareerde en verantwoorde opbrengsten uit zorgprestaties.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

10.b. Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

VPB-plicht Jeugdzorg

Door de invoering van de Jeugdwet met ingang van 1 januari 2015, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van jeugdhulp aan haar minderjarige inwoners. Hiertoe sluiten gemeenten contracten af met de diverse aanbieders van jeugdhulp. Voor de jeugdhulpinstelling zelf kan de wijziging van subsidiebekostiging (tot 2015) naar bekostiging op contractbasis (vanaf 2015) - meer dan voorheen - tot het risico van (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht leiden.

Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat jeugdzorginstellingen veelal geen beroep meer kunnen doen op het zogenoemde 'subsidie-besluit' vennootschapsbelasting, omdat niet meer wordt voldaan aan de daarbij gestelde voorwaarden. Daardoor wordt aangenomen dat de jeugdzorginstellingen (meestentijds stichtingen) in beginsel een onderneming in fiscale zin drijven met (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht tot gevolg. Eenmaal vennootschapsbelastingplichtig is voor deze instellingen vervolgens van belang of er nog andere mogelijkheden c.q. vrijstellingen van toepassing zijn om (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht te voorkomen. Hierbij valt te denken aan de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting.

Eind 2018 heeft de staatssecretaris van financiën in een nieuw Besluit een toelichting gegeven bij de toepassing van de zorgvrijstelling vennootschapsbelasting. Die toelichting biedt weinig ruimte. Op landelijk niveau vindt nog overleg plaats tussen onder meer het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Ministerie van Veiligheid & Justitie, het Ministerie van Financiën en sectorale belangenbehartigingsorganisaties over de hierboven geschetste fiscale problematiek. Over de eventuele uitkomsten van dit overleg, meer in het bijzonder of en onder welke voorwaarden vennootschapsbelastingplicht kan worden afgewend, is thans nog niets inhoudelijk bekend.

In de context van het vorenstaande en op basis van een nadere analyse en evaluatie van feiten en omstandigheden, heeft stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering **voorzichtigheidshalve vooralsnog geen** rekening gehouden met een vennootschapsbelastingplicht in de jaarrekening.

1.6.a. MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Software €	Totaal €
Stand per 1 januari 2018		
- aanschafwaarde	2.152.089	2.152.089
- cumulatieve waardeverminderingen	26.988	26.988
- cumulatieve afschrijvingen	992.934	992.934
Boekwaarde per 1 januari 2018	1.186.143	1.186.143
Mutaties in het boekjaar		
- investeringen	893.082	893.082
- afschrijvingen	296.384	296.384
- bijzondere waardeverminderingen	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>		
.aanschafwaarde	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0
- <i>desinvesteringen</i>		
aanschafwaarde	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0
per saldo	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	596.698	596.698
Stand per 31 december 2018		
- aanschafwaarde	3.045.171	3.045.171
- cumulatieve waardeverminderingen	26.988	26.988
- cumulatieve afschrijvingen	1.289.318	1.289.318
Boekwaarde per 31 december 2018	1.782.841	1.782.841
Afschrijvingspercentage	33,0%	

1.6b. GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Verbouwingen en installaties	Inventarissen	Computer- apparatuur	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018				
- aanschafwaarde	6.308.951	1.280.226	657.894	8.247.071
- cumulatieve herwaarderings	0	0	28.340	28.340
- cumulatieve afschrijvingen	5.124.820	1.240.640	474.097	6.839.557
Boekwaarde per 1 januari 2018	1.184.131	39.586	212.137	1.435.854
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	201.573	89.246	0	290.819
- herwaarderings	0	0	0	0
- afschrijvingen	418.460	21.270	112.837	552.567
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>				
.aanschafwaarde	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>				
aanschafwaarde	0	842	18.266	19.108
cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
per saldo	0	842	18.266	19.108
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-216.887	67.134	-131.103	-280.856
Stand per 31 december 2018				
- aanschafwaarde	6.510.524	1.368.630	639.628	8.518.782
- cumulatieve herwaarderings	0	0	28.340	28.340
- cumulatieve afschrijvingen	5.543.280	1.261.910	586.934	7.392.124
Boekwaarde per 31 december 2018	967.244	106.720	81.034	1.154.998
Afschrijvingspercentage	10,0%	20,0%	33,3%	

1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

11. Opbrengsten zorgprestaties

	2018	2017
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Opbrengsten Jeugdwet	38.066.303	36.867.399
Overige zorgprestaties	247.345	5.362.583
Totaal	<u>38.313.648</u>	<u>42.229.982</u>

Toelichting:

Met ingang van 1 januari is het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling overgedragen aan de nieuw opgerichte organisatie Veilig Thuis waarmee beoogd wordt om meer samenhang in de aanpak van alle vormen van kindermishandeling en huiselijk geweld te krijgen. Als gevolg hiervan zijn de subsidies Velig Thuis en CIT regio Zuid-Holland Zuid in 2018 komen te vervallen.

12. Subsidies

	2018	2017
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Subsidie Transitie Jeugd Wet	1.148.257	0
Overige subsidies	269.922	104.975
Totaal	<u>1.418.179</u>	<u>104.975</u>

Toelichting:

De subsidie Transitie Jeugd Autoriteit (TAJ) betreft een vergoeding voor wachtgeldverplichtingen en verlieslatende contracten over de jaren 2018, 2019 en 2020.

13. Overige bedrijfsopbrengsten

	2018	2017
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Overige opbrengsten:		
vergoeding voor uitgeleend personeel	787.834	849.232
doorberekeningen aan derden	78.547	22.584
verhuur onroerend goed	254.200	240.976
Pro Juventute - doorontwikkeling GGA / pupilkosten	0	112.000
overige baten	72.141	12.341
Totaal	<u>1.192.722</u>	<u>1.237.133</u>

Toelichting:

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen voornamelijk vergoedingen voor uitgeleend personeel en de onderverhuur van onroerend goed van het pand in Dordrecht.

1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

14. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Lonen en salarissen	22.198.273	23.589.778
Sociale lasten	3.751.030	3.870.302
Pensioenpremies	2.177.779	2.304.829
Andere personeelskosten:		
Arbokosten	96.703	90.928
Opleidingen	720.498	538.257
Coaching en re-integratie	37.488	28.806
Werving en selectie	145.788	42.598
Mutatie voorziening wachtgeld	-292.079	0
Overige personeelskosten	488.581	691.674
Subtotaal	29.324.061	31.157.172
Personeel niet in loondienst	4.095.984	5.578.039
Totaal personeelskosten	33.420.045	36.735.211
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Leidinggevend	26,3	27,7
Uitvoerend	262,0	305,1
Gedragwetenschappers en vertrouwensartsen	23,1	27,2
Secretarieel/receptie	46,0	50,4
Ondersteunend	40,8	39,7
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	398,2	450,2

Toelichting:

Pensioenen

Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering en haar dochters hebben voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering en haar groepsmaatschappijen. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering en haar groepsmaatschappijen betalen hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. In maart 2019 bedroeg de dekkingsgraad 99,2%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 124%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan (maart 2018) in het jaar 2027 hieraan te kunnen voldoen.

Voor tijdig herstel:

- verhoogt PFZW de premie met een premieopslag van 2%-punt gedurende de herstelperiode. Deze opslag is bedoeld om de dekkingsgraad sneller te laten herstellen en op termijn terug te keren naar een financiële positie waarin het weer mogelijk is om de pensioenen te verhogen (indexeren).
- verhoogt PFZW gedurende het herstelplan de pensioenen niet volledig. Volgens de wettelijke eisen kan verhogen pas vanaf dekkingsgraad van 110%, en dan alleen geleidelijk. Bij een dekkingsgraad van ongeveer 130% kan PFZW volledig indexeren. Het indexeren van de pensioenen heeft echter wel tot gevolg dat het herstel langzamer gaat. Als PFZW niet tijdig uit herstel komt, dan kan het nog het indexatiebeleid aanpassen (door bijvoorbeeld later te indexeren).

PFZW voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten. Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering hebben geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering hebben daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

15. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	296.384	299.582
- materiële vaste activa	552.567	615.220
Totaal afschrijvingen	<u>848.951</u>	<u>914.802</u>

Toelichting:

De afschrijvingen op de immateriële en materiële vaste worden toegelicht in paragraaf 1.6 Verloopoverzicht vaste activa.

16. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Kosten activiteiten en cliënten	1.231.268	1.064.748
Overige bedrijfskosten	6.132.779	6.003.189
Totaal overige bedrijfskosten	<u>7.364.047</u>	<u>7.067.937</u>

Toelichting:

De overige bedrijfskosten bestaande uit de kosten van activiteiten en cliënten en overige bedrijfskosten zijn licht gestegen en worden hieronder in 15a en 15b toegelicht.

16a. Kosten activiteiten en cliënten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Besteding pupilfondsen	21.798	25.232
Bijzondere uitgaven	145.320	139.414
Forensische diagnostiek	654.059	542.963
Tolkkosten	209.618	156.330
Ziektekosten	200.473	200.809
Totaal overige bedrijfskosten	<u>1.231.268</u>	<u>1.064.748</u>

16b. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Huisvestingskosten	1.246.165	1.281.818
Apparaatskosten	2.383.353	2.593.508
ICT	1.209.231	1.020.778
Overige bedrijfskosten	1.294.030	1.107.085
Totaal overige bedrijfskosten	<u>6.132.779</u>	<u>6.003.189</u>

1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Toelichting:

Onder de huisvestingskosten zijn de huur- en servicelasten, alsmede de energiekosten van de gehuurde panden in Den Haag, Zoetermeer, Leiden, Gouda en Dordrecht opgenomen.

Onder de apparaatskosten zijn de kosten voor de account, vervoer, communicatie en overige apparaatskosten verantwoord.

De ICT-kosten bestaan uit de kosten van aanschaf en onderhoud, systeembeheer, infrastructuur, licenties voor gebruikte software en advieskosten.

De overige bedrijfskosten bestaan uit belastingen, heffingen, verzekeringen en overige locatiekosten, projectkosten, certificeringskosten, kosten voor de klachtencommissie, kosten voor cliëntenparticipatie, bestuurskosten en mutaties voorzieningen.

17. Honoraria accountant

2018

€

De honoraria van de accountant over 2018 zijn als volgt:

1 Controle (of beoordeling) van de jaarrekening	70.000
2 Controle en/of andere verantwoordingen	30.000
3 Fiscale advisering	0
4 Andere werkzaamheden	10.000
Totaal honoraria accountant	110.000

18. Transacties met verbonden partijen

Verbonden partijen betreffen (rechts)personen waarop stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering en/of haar groepsmaatschappijen invloed van betekenis heeft, dan wel (rechts)personen die invloed van betekenis kunnen uitoefenen op stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering en/of haar groepsmaatschappijen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en toezichthouders over het jaar 2018 is als volgt:

Leidinggevende topfunctionarissen in dienstbetrekking met bezoldiging boven € 1.700

	A.J. Rotering	J.A. van der Hulst
	Bestuurder	Bestuurder
1 Functie (functienaam)		
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-mei-15	1-mei-16
3 In dienst tot (datum einde functievervulling)	heden	heden
4 (Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
5 Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%
6 Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	148.474	119.075
7 Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	12.213	12.037
8 Totaal bezoldiging	160.687	131.112
9 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	151.000	151.000
<u>Vergelijkende cijfers 2017</u>		
1 (Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
2 Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%
3 Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	143.747	109.305
4 Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	11.870	11.695
5 Totaal bezoldiging	155.617	121.000
6 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	121.000	121.000

Toezichthoudende topfunctionarissen met bezoldiging boven € 1.700

	F.J. de Wuffel	M. Baba	G.M. van den Berg
	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
1 Functie (functienaam)			
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-mei-13	27-aug-15	1-jan-11
3 In dienst tot (datum einde functievervulling)	heden	27-aug-19	31-dec-18
4 Totaal bezoldiging in kader van de WNT	11.325	7.550	7.550
5 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.650	15.100	15.100

Vergelijkende cijfers 2017

1 Totaal bezoldiging in kader van de WNT	9.075	6.050	6.050
2 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	18.150	12.100	12.100

	E. Lam-Thuijs	E.J. Wiebes-van Kasteren
	Lid RvT	Lid RvT
1 Functie (functienaam)		
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	30-mrt-15	1-apr-16
3 In dienst tot (datum einde functievervulling)	30-mrt-19	heden
4 Totaal bezoldiging in kader van de WNT	7.550	7.550
5 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	15.100	15.100

Vergelijkende cijfers 2017

1 Totaal bezoldiging in kader van de WNT	6.050	6.050
2 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	12.100	12.100

1.7 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

Toelichting

De Raad van Toezicht heeft conform de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en jeugdhulp aan de stichtingen van de Jeugdbescherming west groep een totaalscore van 9 punten toegekend. De daaruit volgende klasseindeling betreft III, met een bijbehorend bezoldigingsmaximum voor de Raad van Bestuur van €151.000. Dit maximum wordt overschreden door mevrouw Rotering van de Raad van Bestuur, maar dit is toegestaan omdat op haar bezoldiging het WNT-overgangsrecht van toepassing is. De bezoldiging van de heer J.A. van der Hulst voldoet aan het geldende bezoldigingsmaximum.

Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van de Raad van Toezicht bedraagt € 22.650 en voor de overige leden van de Raad van Toezicht € 15.100 Deze maxima worden niet overschreden.

1.9 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering heeft de gecondolideerde jaarrekening 2018 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 14 mei 2019.

De raad van toezicht van stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering heeft de geconsolideerde jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 14 mei 2019.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening (paragraaf 1.2) bij de individuele stichtingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die een aanpassing van of een toelichting in de financiële overzichten noodzakelijk maken, op passende wijze in die financiële overzichten zijn weerspiegeld, in overeenstemming met het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

Drs. A.J. Rotering
Bestuurder
14-mei-19

W.G.

J.A. van der Hulst RA
Bestuurder
14-mei-19

W.G.

dr. F.J. de Wuffel
Voorzitter raad van toezicht
14-mei-19

W.G.

E.J. Wiebes MSc
Lid van raad van toezicht
14-mei-19

W.G.

M. Baba
Lid van raad van toezicht
14-mei-19

W.G.

T. van Altena
Lid van raad van toezicht
14-mei-19

2 OVERIGE GEGEVENS

2 OVERIGE GEGEVENS

2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering.

2.2 Nevenvestigingen

Stichting Jeugdbescherming west heeft nevenvestigingen in:

- Neherkade 3054, Den Haag
- Croesinckplein 24, Zoetermeer
- Johan de Wittstraat 40b, Dordrecht
- Schuttersveld 32, Leiden
- Crabetpark 24, Gouda

2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht en de raad van bestuur van
Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering

INFO@VERSTEGENACCOUNTANTS.NL
WWW.VERSTEGENACCOUNTANTS.NL

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de geconsolideerde jaarrekening 2018 van Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de *Regeling verslaggeving WTZi (RvW)*.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde balans per 31 december 2018;
2. de geconsolideerde resultatenrekening over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de *Nederlandse controlestandaarden* en het *Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018* vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering zoals vereist in de *Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO)* en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de *Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA)*.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Het gerealiseerde verlies over 2018, de verslechterde vermogenspositie en de verwevenheid met groepsmaatschappijen leiden voor Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering tot een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de stichting. Wij vestigen in dat kader de aandacht op de paragraaf Continuïteitsveronderstelling in paragraaf 1.4 in de toelichting van de jaarrekening. Daarin is onder andere uiteen gezet dat de continuïteit van de stichting gewaarborgd is onder de voorwaarden van het continueren van de huidige tarieven, het continueren van de huidige werkkapitaalfinanciering, de liquiditeitssteun van de inkoopregio's en het inlopen van de achterstanden in het declaratieproces. Daarnaast is de continuïteit van de stichting afhankelijk van de liquiditeitssteun en liquiditeitsbehoefte van andere groepsmaatschappijen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Geconsolideerde jaarrekening als onderdeel van de (volledige) jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening die is opgenomen in de jaarstukken maakt onderdeel uit van de jaarrekening van de stichting. De jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening. De enkelvoudige jaarrekening is opgenomen in afzonderlijke jaarstukken. Voor een goed inzicht in het vermogen en resultaat dient deze geconsolideerde jaarrekening in samenhang te worden gezien met de enkelvoudige jaarrekening. Bij de enkelvoudige jaarrekening hebben wij op 14 mei 2019 een afzonderlijke controleverklaring afgegeven.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het *Controleprotocol WNT 2018* hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in *artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT*, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het *Controleprotocol WNT*, de brief van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) d.d. 20 februari 2015 en het *Controleprotocol WNT 2018* hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de geconsolideerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de geconsolideerde jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van de *RvW* is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de *RvW* en de *Nederlandse Standaard 720*. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de geconsolideerde jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de *RvW*.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening**Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de geconsolideerde jaarrekening**

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met de *RvW*. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de geconsolideerde jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de geconsolideerde jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de *Nederlandse controlestandaarden*, het *Control-protocol WNT 2018*, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de geconsolideerde jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of Stichting Jeugdbescherming west Beleid & Bedrijfsvoering haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.

Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een zorginstelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Dordrecht, 14 mei 2019

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
drs. F. van der Plaat RA